

7.4.2017

Rajavartiolaitoksen esikunta
Teknillinen osasto

Lausuntopyyntö VM535/03.01.00/2017 13.3.2017

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Hansel Oy -nimistä osakeyhtiötä koskevan lain muuttamisesta

Rajavartiolaitoksen esikunta toteaa lausuntonaan, ettei se voi hyväksyä lakiehdotuksen 5 § "Tiedonsaantioikeus ja tietojen tuottaminen", jossa Hansel Oy:n tiedonsaantioikeutta laajennettaisiin siten, että Hansel Oy:lle tulisi luovuttaa hankintatietoja salassapitosäännösten estämättä.

Rajavartiolaitos katsoo, että hankintoihin liittyvien salassa pidettävien tietojen paljastuminen voi aiheuttaa erittäin suurta vahinkoa yhteiskunnan turvallisuudelle sekä sotilaalliselle maanpuolustukselle.

Rajavartiolaitoksen hankintoihin liittyvistä tiedoista voidaan päätellä hyvin tarkasti Rajavartiolaitoksen suorituskykyä. Paljastuessaan nämä tiedot voivat vaarantaa Rajavartiolaitoksen toiminnan ja jopa yksittäisen henkilön hengen ja terveyden. Lisäksi niiden yritysten tiedot, joista Rajavartiolaitos hankkii palveluja ja materiaalia, voivat antaa vihamielisten tahojen tiedustelutoiminnalle kohteen, jota kautta he voivat hankkia eri menetelmillä Rajavartiolaitoksen salassa pidettäviä tietoja. Yritysten kautta voidaan yrittää tunkeutua Rajavartiolaitoksen tietojärjestelmiin esimerkiksi levittämällä kohdennettuja haittaohjelmia.

Nykyisessä turvallisuustilanteessa, jossa suojelupoliisin mukaan tiedustelutoiminta on merkittävästi lisääntynyt, pitäisi harkita entistäkin tarkemmin erityisen tiedottamisen tarvetta julkisistakin asioista, mikäli tästä ei ole merkittävää lisäarvoa Suomelle. Julkiset tiedot ovat merkittävä lähde tiedustelutoiminnalle. Suuri määrä julkista tietoa ammattimaisesti yhdisteltynä ja analysoituna saattaa aiheuttaa merkittävän riskin yhteiskunnan turvallisuudelle.

Rajavartiolaitos näkee riskinä sen, että tietoja luovutettaisiin varsinaisen virkakoneiston ulkopuolelle ilman perusteltua syytä. Tietojen luovuttamisen tarpeellisuutta muulle kuin viranomaiselle tulisi harkita vakavasti ja kynnyksen tulisi olla korkeampi kuin luovutettaessa tietoja toiselle viranomaiselle. Lakiehdotuksessa tietojen luovuttamisen perusteena esitettyä Hansel Oy:n yleisluontoista hankintatieto- ja analysointitehtävän toteuttamista ei voida pitää riittävänä.

Hansel Oy:n oikeutta saada tietoja hankinnoista salassapitosäännösten estämättä tulisi siten ehdottomasti rajoittaa. Lisäksi julkisia puolustus- ja turvallisuushankintoja koskevat tiedot tulee rajata kokonaan Hansel Oy:n tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle.

Rajavartiolaitos ei voi myöskään hyväksyä 5 §:n 2 momenttia, jossa Hansel Oy:lle annettaisiin rajoittamaton oikeus tuottaa, luovuttaa ja julkaista hankintatietoja. Oikeus määrittää salassa pidettävät hankintatiedot ja päättää niiden luovuttamisesta ja julkaisusta tulee säilyttää Rajavartiolaitoksella.

Rajavartiolaitos korostaa, ettei Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetulla lailla tule ohittaa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja siinä säädettyjä salassapitovelvoitteita perusteineen.

Hansel Oy:n päätehtävänä tulee edelleen olla julkisten varojen käytön tehostaminen kilpailuttamalla sellaisia tavara- ja palveluhankintoja, joita valtionhallinnossa käytetään laajasti. Hansel Oy:n roolia ei tule tarpeettomasti laajentaa hankintatiedon kokoamiseen ja ylläpitämiseen eikä hankintatietojen käsittely-, analysointi-, suunnittelu- ja kehittämisspalveluiden tuottamiseen.

Hankintapäällikkö
YTM, OTM

Lotta Nieminen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.